

Stanovisko Bankovej rady NBS

Banková rada prerokovala a vzala na vedomie materiál Ekonomický a menový vývoj – leto 2024.

Podľa novej predikcie ekonomického vývoja by mala životná úroveň obyvateľstva na Slovensku po vyše troch rokoch v tieni kríz citelne rásť. V minulom roku bolo ešte cítiť dozvuky pandemickej a energetickej krízy. Napriek tomu bol výkon ekonomiky solídny. Nadväzujúc na tento vývoj a v mnohom povzbudivé výsledky zo začiatku tohto roka by naša ekonomika mala v tomto aj budúcom roku rásť približne 3-percentným tempom.

Predpokladom takéhoto vývoja je pokračujúce oživenie v svetovej ekonomike, dlho očakávaný reštart európskej ekonomiky, ako aj oživenie domácej spotreby. Silný domáci trh práce prejavujúci sa v podobe historicky najnižších úrovní nezamestnanosti a citelného rastu kúpyschopnosti príjmov obyvateľstva by sa mal prejaviť v silnejúcej spotrebe. Popritom by mali domácnostiam zostať prostriedky aj na obnovu finančných rezerv.

Návrat inflácie do normálu postupuje v súlade s predpoveďami analytikov NBS. K tlmeniu cenového vývoja by mali naďalej prispievať ustupujúce vonkajšie cenové tlaky, ako aj menová politika, vrátane jej vplyvu na stabilizáciu inflačných očakávaní. Vývoj z mesiaca na mesiac samozrejme ovplyvňujú výkyvy v cenách niektorých potravín, pohonných látok, alebo vplyvy prameniaca z regulačných zásahov do cenového vývoja. Preto ešte v cenovom vývoji dochádza k miernym výkyvom tento rok a zrejme sa im nevyhneme aj v nasledujúcich rokoch. Všeobecné tendencie sú však priaznivé.

Budúci vývoj môže viditeľným spôsobom ovplyvniť potrebné ozdravenie verejných financií. Vysoké odhady schodkov verejných financií len čiastočne zahŕňajú avizovanú konsolidáciu, keďže vláda ešte nepristúpila k formulácii konkrétnych záväzkov a opatrení. Skoršie odhady analytikov NBS naznačujú, že vzhľadom na inak priaznivý výhľad ekonomiky, ani razantné opatrenia smerujúce ku konsolidácii verejných financií by oživenie ekonomiky a rast životnej úrovne širokých vrstiev obyvateľstva neohrozili. Hoci rast ekonomiky by bol v tom prípade zrejme trochu pomalší a inflácia možno mierne vyššia, ekonomické a sociálne dôsledky by boli zvládnuteľné. Stabilizácia a neskôr zvrátenie vývoja miery zadlženosti verejného sektora sú veľmi dôležité pre dlhodobý rast, finančnú stabilitu a posilnenie odolnosti ekonomiky voči prípadným nečakaným udalostiam.

Očakávaný inflačný vývoj naďalej obkolesuje neistota prameniaca z nejasného vývoja na trhoch s rôznymi energetickými komoditami. Pozornosť treba venovať aj dôsledkom mzdových tlakov, najmä na cenový vývoj v sektore služieb. Rizikom pre budúci ekonomický rast je aj globálna politická neistota a konkurencieschopnosť európskej ekonomiky. Opatrenia posilňujúce fungovanie spoločných trhov v rámci EÚ sú v tejto situácii veľmi potrebné. Na domácej pôde evidujeme riziká slabšieho čerpania európskych peňazí, najmä časovo obmedzeného Plánu obnovy a odolnosti. Na Slovensku by na reformnej agende nemalo tiež chýbať posilnenie inovačného potenciálu ekonomiky, ako aj kvality a dostupnosti pracovnej sily.